

Dááág huisarts, hallo DOKTER GOOGLE

Nooit meer de hele ochtend telefoneren voor een afspraak bij de huisarts. Voor vreemde vlekjes, onduidelijke pijn of vage klachten raadplegen we gewoon even dokter Google, want op internet is iedere aandoening met een paar klikken gevonden. Maar is die informatie wel betrouwbaar?

Marinke (40) is dol op Google. Vooral als ze medische informatie wil zoeken. Heeft haar dochtertje last van rare, rode bultjes? Met één blik op huidconsult.nl weet ze of het om de mazelen of toch gewoon zonneallergie gaat. En als ze vermoedt dat ze blaasontsteking heeft, raadpleegt ze Google. Gewoon, om te weten te komen of het kwaad kan om te wachten met een afspraak. Marinke is niet de enige: het zoeken naar medische informatie op internet heeft een enorme vlucht genomen. Toen TNS Nipo begin dit jaar onderzoek naar dit verschijnsel verrichtte, bleek dan ook dat maar liefst 71% van de Nederlanders z'n klachten 'googelt' voordat hij of zij een bezoek brengt aan de huisarts. Geen wonder dat 61% van de huisartsen zegt dagelijks meerdere patiënten te spreken die al denken te weten wat ze mankeren.

Vellen vol informatie

Dat patiënten op internet hun eigen diagnose stellen, heeft een aantal nadelen. Artsen vinden met name het feit dat patiënten vellen vol geprinte informatie meenemen naar het spreekuur niet altijd prettig, omdat het doornemen van al die informatie veel tijd kost. Soms zit de patiënt er helemaal naast. Hem of haar dan overtuigen van de onjuistheid van de diagnose kost ook veel tijd.

"Maar," zegt Robert Mol, huisarts in Capelle a/d IJssel, "al dat 'gegoogel' kan ook tijd opleveren. Doordat patiënten dankzij internet beter geïnformeerd naar het spreekuur komen, hoef ik niet alles twee of drie keer uit te leggen." Ook zijn collega Patrick Jansen noemt het tijdverlies als gevolg van Dr. Google relatief. "Aan de ene kant ben je soms wat meer tijd kwijt omdat patiënten meer vragen hebben. Maar je wint er ook tijd mee, omdat deze mensen, als je alles hebt uitgelegd, doorgaans geen behoefte meer hebben aan een tweede consult."

Therapeutische werking

Behalve huisarts en wetenschappelijk medewerker van het Nederlands Huisartsen Genootschap is Patrick Jansen ook auteur van het boekje *Medische informatie zoeken op internet**. Volgens hem is al dat gezoek naar informatie op internet door patiënten niet alleen heel handig, maar heeft het ook een

therapeutische werking. "Uit onderzoek blijkt dat patiënten die meer weten zich beter voelen en sneller herstellen. Het probleem is alleen: wat is goede informatie? Als je een aandoening intikt bij een zoekmachine als Google verschijnt gegarandeerd de website met de meeste adverteerders als eerste op je scherm. Maar dat is niet per se de beste site als het om medische informatie gaat. Ook mooie sites zijn niet per definitie betrouwbaar – daar zitten vaak farmaceutische bedrijven achter en die hebben toch een belang bij zo'n site. Aan de andere kant: patiënten zijn natuurlijk niet dom. Bovendien bestaat er ook nog zoiets als eigen verantwoordelijkheid. Een patiënt die al jaren lijdt aan een ernstige, chronische ziekte en op een of andere site opeens een wonderpil ontdekt, moet beseffen dat dergelijke informatie met een korreltje zout moet worden genomen."

Huisarts Robert Mol:
"Soms zeg ik tegen
een patiënt: ik
weet het niet, we
gaan googelen"

Ook tijdens 'n consult

Huisarts Robert Mol is een fervent voorstander van het gebruik van internet door patiënten én artsen. "Ik schat dat zo'n 80% van mijn patiënten z'n klachten 'googelt'; velen van hen komen daar ook openlijk voor uit. Ik vind dat fantastisch. Zelf gebruik ik de computer ook steeds vaker tijdens consulten. Een jongen die twijfelde aan mijn diagnose van een huidziekte keek verbaasd op toen ik via Google een prachtige foto liet zien van de ziekte die ik net had gediagnosticeerd. En laatst liet een Chinese patiënt me op Google Earth zien waar zijn nieuwe huis wordt gebouwd. In China! Dat is toch prachtig? Soms zeg ik tegen een patiënt: 'Ik weet het niet, we gaan googelen'. Dan duurt het consult misschien iets langer, maar hij of zij gaat wel geïnformeerd naar huis. En dik tevreden! Vroeger moest ik er dan eerst een boek op naslaan en vervolgens bellen met de patiënt, die veelal niet te bereiken

Top 5 medische sites

1. WWW.ARTSENNET.NL

Site van de artsenorganisatie KNMG, waar onder meer op aandoening en medicijn is te zoeken is.

2. WWW.CBG-MEB.NL

Site van het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen, met informatie over geneesmiddelen, bijsluiters en bijwerkingen.

3. WWW.KIESBETER.NL

Site van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, waarop informatie is te vinden over zorgverleners, medicijnen en zorgverzekeraars.

4. WWW.NIGZ.NL

Site van het Nationaal Gezondheidsinstituut, waarop een keur aan informatie staat over de Nederlandse gezondheidszorg – van organdonatie tot thuiszorg.

5. WWW.DOKTERDOKTER.NL

Site die is opgezet door een aantal artsen, vol medisch nieuws en informatie over aandoeningen en medicijnen. Bovendien kunt u er, na registratie, vragen stellen aan een groot aantal specialisten.

was. Dat kostte allemaal veel meer tijd. Nu kan ik kan zeggen: 'Kijk het nog even na op die en die site en bel me als je vragen hebt'."

Mailen met de dokter

Wat Robert Mol betreft, zouden huisartsen zelfs meer gebruik kunnen maken van internet. E-consulten houden via e-mail bijvoorbeeld, zoals hij zelf al doet op z'n site www.emaildokter.nl. Consulten via de mail hebben volgens Robert Mol veel voordelen. "Voor patiënten, omdat ze snel en efficiënt antwoord krijgen op medische vragen en die in hun eigen tijd kunnen stellen. Maar ook voor de huisarts, omdat die meer patiënten per dag van advies kan voorzien en op grond van de eigen beschrijving van de patiënt een beter beeld van de klachten krijgt dan tijdens een gewoon spreekuur. In een mail durf je meer te zeggen en kun je van tevoren rustig nadenken."

Wat Robert Mol al doet, blijkt de wens van veel mensen. Uit onderzoek blijkt dat ten minste driekwart van alle Nederlandse internetgebruikers zijn of haar huisarts graag via internet zou raadplegen. En dat moderne patiënten hun keuze voor bijvoorbeeld een huisarts steeds vaker baseren op basis van diens mediagebruik.

Mailen met de dokter op een tijdstip dat hun uitkomt, staat hoog op het verlanglijstje. Maar ook de mogelijkheid om via internet herhaalrecepten aan te vragen, wordt zeer gewaardeerd. Het Nederlands Huisartsen Genootschap juicht een grotere rol van internet in de praktijk ook toe, al vindt de NHG wel dat artsen zich zouden moeten beperken tot hun eigen patiënten.

Dr. Google

Helaas zijn er verhoudingsgewijs weinig huisartsen die dergelijke diensten aanbieden. Dat heeft een aantal oorzaken. Veel medische gegevens, zoals persoonlijke dossiers, zijn (nog) niet gedigitaliseerd, waardoor ze ook nog niet digitaal kunnen worden ingekeken of uitgewisseld. Verder heeft de medische sector nog te weinig geïnvesteerd in digitale zorg: er is bijvoorbeeld onduidelijkheid over vergoedingen van e-consults door zorgverzekeraars. En er zijn juridische haken en ogen. Zo is het artsen verboden om via internet recepten uit te schrijven aan niet-geregistreerde patiënten.

Toch worden er steeds meer medische diensten op internet aangeboden. En niet alleen door huisartsen. Wat dacht u bijvoorbeeld van digitale hulp bij depressie, angststoornissen en alcoholverslaving? In het Radboud Ziekenhuis in Nijmegen bestaat zelfs een digitale ivf-poli, waardoor patiënten thuis toegang hebben tot hun medische gegevens en kunnen chatten met artsen en andere patiënten. Wedden dat Dr. Google uit eindelijk persoonlijk antwoord geeft op al onze medische vragen? □

* *Medische informatie zoeken op internet* door Patrick Jansen is helaas niet meer verkrijgbaar. Op internet zijn desgewenst nog wel tweedehands exemplaren te vinden.

R Met al die medische informatie op internet zou je denken dat Nederlanders minder vaak naar de huisarts gaan. Het tegendeel blijkt waar: het huisartsenbezoek steeg vorig jaar met ruim zes procent. Ook het aantal dubbele consulten en de hoeveelheid visites is het afgelopen jaar gestegen.